

Nélkülözhetlen háztartási cikkek

valódi britannia ezüstből a gyári árak negyed részén kaphatók; n. m.

6 db. kávé, angol pengővel	frt 2.25
6 db. legfinomabb villa, egy daraból	frt 1.45
6 db. evőkanál, tölör	frt 5.80
6 db. kávékanál	frt 3.00
6 db. kávékanál, legjobb minőség, tölör	frt 4.00
6 db. levestál, legjobb minőség, tölör	frt 2.00
6 db. tejmerő, legjobb minőség, tölör	frt 2.00
6 db. legfin. horogyott angol Victoria-tálca	frt 2.00
6 db. szép asztali- vagy szorongasztaltartó	frt 4.00

Mind a 40 darab egyszerre megrendelve (frt 41.60 helyett) csak 9 frt 70 kr. csomaglással együtt.

Továbbá kaphatók még:

6 db. csomag kávé, angol pengővel	frt 2.25
6 db. villa, egy daraból	frt 1.40
6 db. igen csinos kávé, gyermek ezüstűre	frt 2.00
6 db. villa	frt 5.80
6 db. evőkanál	frt 3.00
6 db. kávékanál, legjobb minőség, forgatható	frt 4.00
6 db. levestál, legjobb minőség, forgatható	frt 2.00
6 db. tejmerő, legjobb minőség, forgatható	frt 2.00
6 db. legfin. horogyott angol Victoria-tálca	frt 2.00
6 db. szép asztali- vagy szorongasztaltartó	frt 4.00

Több béd. kerestető által "Britannia-ezüst" cím alatt hirdettek cikkeknek csak rosszul sikerült utánzókat, és inkább gyermekjátékoknak, melyek rövid idő múlva feledésbe vagy sárgulni keznek.

Egyesült Britannia-Ezüstárú Gyári raktárában Budapest, HARIS-BAZÁR 17-ik sz. Rodeau. Bemenet: Városház-ter 9. és Koronaherceg-utca 8.

RAVISSANTE HAJ-ESSENTIA

Dr. Lejosse-tól Párisban

kiünö hatású bir a haj-talaj tisztására, mely a hajkorpa képződését és a haj kihullását megakadályozza.

RAVISSANTE hajkenőcsese,

mely a hajszepítés és a hajjalaj megerősíti, a koppa képződését megszünteti, a haj kihullását megakadályozza, annak terjedését a kitérő párisi...

Valódi minőségben kaphatók Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárában. Levélbeli megrendelések postafordultával teljesíthetők.

ÉRTELMEZŐ HUSVÉTI TOJÁSOK

A legújabb és legkisebb HUSVÉTI TOJÁSOK a húsvéti kitalálásokról!

Hasznos megkezdési tárgyak húsvéti ünnepségekhez.

Hasznos megkezdési tárgyak húsvéti ünnepségekhez.

Hasznos megkezdési tárgyak húsvéti ünnepségekhez.

Minden hasznos ámban, benyálkodásban, étvágytalanságban, gyomorhurutban, lefűvalkodásban, szédülésben, váltakozásban, aranyérem, bőrképzésben, árgaságban, áspadtságban, köcsvényben, vakorásban és veséjében szenvedőknek a már 90 éven át jónak tapasztalt

FRIEDRICH JANOS

gyógyszerész Malaczkán (Pozsony megye) való, a leghatásosabb kárpáti gyógyfűvekből készített

általános egészségi labdacsoq ajánlatnak. Egy doboz 15 labdacsoq 21 krba jö, egy tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., postán 1 frt 10 krba jö. - Kevesebb mint egy tekeres nem küldeték át.

Raktárak kizárólag csak Budapest, Pataky Károly gyógyszerész urnál, Széchenyi sétány az új épülettel szemben, Pozsonyban Pisztofy Bódog gyógyszerész urnál, Szegeden Kovács Albert gyógyszerész urnál, Temesvárott Terezy István gyógyszerész urnál; Szabadkán Gál György gyógyszerész urnál, B. Uasban Radics Elek gyógyszerész urnál; Debreczen Mihalovits István gyógyszerész urnál.

Kivonatok haláraitokból. Nagyon tisztelt uram! Az ön kárp. titokestái nálam kiünö en hasznosak.

Allo már, 1878. szept. 17. Kólar Márton, bér. Tekintetes ur! A nekem küdött labdacsoq kitünö hasznú, ezennel mélyen érzett köszönetem nyilvánítom ki önnek. Isten jut imazza meg önnek.

Krasznay 1878. szept. 20. Williger Lajos, körvadás. Nagyon tisztelt ur! Az ön labdacsoq kitünö gyógyhatású ért leggyógyosabb köszönetem, az ég áldását kívánom az ön segítségéért.

Ó-subny 1878. szeptember 17. Kusera Pál. Miatán többide szert bevettm, 2 éves gyomorhurutom ellen az ön labdacsoqval is kísérletet tettem, és hála is ennek, kik tekeres az ön labdacsoqiból em teljese meggyógyított, ennek folytán azt mindön étegek ajánlom.

Kuty 1878. július 7-én. Heszek József, bér. A ültört ezennel nyilvános köszönetet mond az ön labdacsoqnak gyógyhatásért, hála és köszönet az istennek, miután egy tekereset bevettm, egészséges é lettem, dacára annak, hogy előbb már évek óta hába keresem segélyt.

Nagylak, 1878. augusztus 29. Radix János, cipész mester. Nem találnak szavakat, melyekkel meghálalhatnám az ön szivesését, melylyel vállalták a sz-nvedő emberiség iránt. Az ön labdacsoqnak hatásos volta nálam is bizonyos bizonyíték: hála istennek, veük leányunkat meggyógyították, azért szokat több beteg is hoztja.

Csomóte 1879. febr. 12. Guttman József. A nemrég küdött labdacsoq gyomorjaj és dugulás ellen nekem nagyon hasznosított; szomszédom neje már több ide óta egy látszóban szenved, kísérletül átengedtem neki három doboz labdacsoq, hatodnapon már áldotta azokat, mert sokkal jobban érez magát és alj vannak hajdalmái; ezen nőnek egy éltos anyja van, ki már régóta fejzédülésben szenvedett, ma már e nő is egészséges. Kérek imet az ön labdacsoqiból és én hiszem, hogy rövid idővel védek ünkről ön sok megrendelést fog venni, mert az ön labdacsoq nem hűbög.

Wartberg, 1878. febr. 2-án. Kovács József, Pálfi gróf kor-ádsza.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és 1 egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: 1 félévére ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: 1 egész évre 8 frt 1 félévére ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: 1 egész évre 6 frt 1 félévére ... 3 * Külföldi előfizetőknek a postalgó megfűtározott viteldij is eszolandó.

VASÁRNAPI UJSÁG

13-ik szám. 1880. BUDAPEST, MÁRCZIUS 28. XXVII. évfolyam.

A TRÓNÖRÖKÖS JEGYESE.

NEMZETEKRE valóban nem közönyös, ki az, a kit a sors élettársul rendel uralkodjuk mellé. Még ha teljességgel nem állana is az angol államférfi mondása, hogy a hol férfi az uralkodó, ott a nők, a hol a nő az uralkodó, ott a férfiak uralkodnak: — nekünk magyaroknál valóban elegendő alkalmunk volt megkérni a századok folytában, mi az, ha Magyarország koronás királyának nevében egy jó szelleme, nemtőlje van, s mi az, ha egy áll trónja mellett, mint egy ártó szellem, szívében több gyűlölettel, mint szeretettel.

Emlékezhettünk arra az időre, midőn király és nemzet félreértve, nem ismerve egymást, oly szomorú éveket élt, s az erőszak és félelem volt az egyetlen kapcsol, mely összetartá: mint a tavasz első langy szellője, úgy hatott az uralkodó házasságának híre a dermett társadalmi életre is. S azontul mindinkább olvadozni kezdett a jég s tünekezni a fagy nemzet az uralkodó között, míg végre bekövetkeztek a szép, derült, meleg napok s megérték «piros pünkösdjüket» a koronázásban.

Nem volt akkor titok senki előtt, ki az, a kinek e kedvező időváltozás első sorban köszönhető, ki az, a ki a fecske jobb napokat igéző szerepére vállalkozott, s végül meg is hozta a kiengesztelődés, megegyezés és szeretet tavaszát azokra nézve, kik csak e szeretet őszintesége által erősek egyedül. Egy nő volt az, ki a nemzetnek visszaadta királyát, a királynak visszaadta nemzetét, egy nő, a legelső magyar asszony: a királyné.

Sokkal újabb dolog ez, semhogy már elfeledtük volna. Királyasszonyunk kezdetül fogva rokonszenvezett a magyar nemzettel. Lehet, hogy a nemzet akkori szomorú sorsa ébreszté föl szívében először azt a rokonszenvet, melyet gyöngéd szívben minden tragikai végzet mindenkor fölidéz. Hogy a részvét később őszinte vonzalomná változott, az csak természetes: a magyar nemes, nagyszívű és nagylelkű nemzet volt mindenha; meg is szerette, a ki megismerte. S a királyné jó indulata Magyarország iránt példabeszédessé vált csakha-

mar, úgy hogy már szinte féltékenységet keltett a bécsiek szemében. De történeti ténynek marad fenn, hogy fejedelemasszonyunk a legszebb szerepet vállalta magára, mely koronás nőnek kínálkozhatik: a béke, a szeretet angyalának szerepét.

Megjött az idő, midőn Magyarország leendő királya keresett élettársat magának. Ha a magyar nemzet megemlékezett arról a befolyásról, melyet királyneői gyakorlatok uralkodóra, — lehetetlen, hogy nagy érdeklődés nélkül tekintett volna a választás elé. S midőn meghallotta a választás híret: lehetetlen, hogy örömet ne

érezett volna fölötte, mert hiszen a hirben benne volt az is, hogy Magyarországnak oly királynéja lesz, ki már eddig se volt hozzánk idegen, kit már gyermekkorában megtanítottak édes anyja hazáját szeretni, s ki ha mihozzánk jön, csak haza jön.

Magyarország történetének egyik legjelentékenyebb korszaka az az ötven év, mely egy dicső emlékezetű főherceg nádorságával függ össze. József nádor idejére esik Magyarország ujjaszületésének korszaka, az a nagy idő, mely oly hatalmas teremtő szellemeket adott a hazának, köztük a nádort magát félszázadig tartott

STEFANIA BELGA KIRÁLYI HERCEGNŐ.

Dr. Stahl-féle REMEDIUM universale.

Felfűmúlhatatlan gyógyszeréjű mindennemű gyomorhajban kiváló orvosoktól ajánlva, leginkább: gyomorgyűnőség, étvágytalanság, rossz emésztés, andor, felbűfőség, fűfűrdások, belgárgás, hányinger és hasmenés, gyomor- és hószámgűreség ellen; külső szer tengeri betegség és kolera ellen; vérszegénység, sárgaság és nápkor, ideggyűnőség, álmatlanság, á talanos és neml gyűnőség és magtalanlanság eseiben. Ezon remedium igen kellemesen bevehető évszetű csepp, és valóban csodálatos éntrendi minőségűl fogva általán véve egy háztartásból sem szabadna hiányoznia. Utazások, vadászatok és szolgálatok alkalmával különösen célszerű. Egy eredeti üveg (törvényesen védve) 1/2 literrel 1 frt; egy lada 12 üveggel frt 10 80.

Özömmel bizonyítom, miszerint az ön által készített dr. Stahl-féle Remedium universale általán gyomor- és béli-betegségben, renyhe emésztésnél és vérszegénység állapottal kitünö szolgálatokat tett, úgy hogy a szenvedő emberiség érdekében azt a legmegelőzőben és leghatásosabban ajánlatom.

Valódi minőségben megrendelhető Russ Károly utódja (Caerny Ant. J.) labora orimában Bécs, I. Wallfischgasse 3 s a raktárakban: Budapest Török József gyógyszerész, király-utca 12 Radocsy és Bánay, koronaherceg-utca, valamint sok más jónévvű gyógyszerészek, gyógyszerkészítő-eladók és kereskedő-nél. 5695

Valódi keleti haj- és szakáll-festőszer megcsószult barna s fekete hajnak előbbi természetesen színt visszaadja, vörös vagy sárga hajat tetészet szerint barnára vagy sötétfeketere fest. Ára 3 frt 20 kr. o. é. A postán küldésnél es-magó és a bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hová minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

A FRANKLIN-TÁRSULAT nagy. írod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható

A keresztyén egyház a IV. V. VI. századokban. Irta Dr. Baur Ferdinand Christián. A második német kiadás után fordította KERESZTURI SÁNDOR. Ára fűzve 2 frt.

A MAGYAR TÖRTÉNET KÚTFŐI AZ ÁRPÁDOK KORÁBAN. Irta Dr. MARCZALI HENRIK. A m. t. akadémia által Vitézséjjel jutalmazott pályamunka. Ára fűzve 1 frt 20 kr.

GICHTFLUID

VON FRANZ JOH. KWIZDA K.K. HOF-LIEFERANT.

Evek sora óta kipróbálva mint kitünö szer köcsvény és eszt. fejazomások, az izmok és idegek feszessége, véraláfutások, zúzódások, a bőr érzéketlensége, továbbá helyi göresök (lábikragöres), idegfájdalmak, s hosszabb ideig tartó bűkítések által származott dagasztatok ellen; foként pedig nagyobb fáradságok és egytelgások előtti és utáni erőössedre, stb., valamint aggkorban beállott erőtlenedésnél.

Valódi minőségben a következő gyógtárakban: Budapest Török József, Eszéken Dienes S. G., Pozsonyban Pisztofy Bódog, Nagy-Szebenben Morscher W. F., Zágrább a Mithbach Zaigmond.

Főraktár Kwizda Ferencz János, csás. kir. udvari szállító- és kerületi gyógyszerésznél, Koronaburgban. Ára egy üvegnek 1 frt o. é. Ezenkívül a koronaországok valamennyi város és mezővárosában léteznek raktárak, melyek időnként a vidéki lapok utján közhírre tétetnek.

A FRANKLIN-TÁRSULAT nagy. írodalmi intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárunknál kapható: A tizenöt éves kapitány. REGÉNY. VERNE GYULA után franczából SZÁSZ KÁROLY. Képekkel. Ára fűzve 1 frt 80 kr.

áldásos működésével. Ha ez idők krónikáját oda adják az unoka kezébe, az bizonyára nagy szeretettel fogja forgatni annak lapjait és sokban kötelező drága hagyományként fogadja az szívébe.

Pedig épen ez az unoka lesz Magyarország leendő királynéja, a nagy nádor leányának, Mária Henrietta belga királynénak gyermeke, azé a királynéé, ki maga is itt látta meg először isten fényes napját, itt ringatták bölcsőjét s itt töltte boldog gyermekéveit s még most is azok derűjét érzi, ha olykor-olykor viszontlátja ifjúkori örömeinek drága színhelyét.

A belga királynéről tudva van, hogy ma is szeretettel csügg Magyarországon, melyet új hazája se birt elfelejteni vele; a magyart tartja anyanyelvének, figyelemmel kíséri kulturális életünket s megjelenésük után azonnal meghoztatja irodalmunknak kiválóbb termékeit; szóval a legnagyobb ragaszkodást tanúsítja e nemzet sorsa iránt s nem szűnik meg érdeklődéssel viselkedni minden irányában, a mi magyar.

Képzhetni-e, hogy e nő idegennek nevelte volna gyermekét az iránt, a mi az ő szívének oly drága, hogy szeretetét ez ország iránt ne csepegtette volna bele gyermeke szívébe is már akkor, mikor még talán nem is gondolt arra, hogy gyermeke egyszer ez ország koronás királynéja leendő?

S most, hogy már tudja, — képzhetni-e, hogy azt az egy évet, melyet gyermeke még anyai védszárnyai alatt tölt, ne használja föl arra, hogy még inkább megszerettesse vele tulajdon hazáját, népét, mely fölött uralkodni lesz hivatva?

De ha bizonyosak lehetünk jövendő királynénk jóindulata felől, mint magyarok, megnyugvással tekinthetünk érzelmei felé, mint alkotmányos nemzet is. Stefánia hercegnő nem csak anyai, de apai ágról is oly tradíciók között nőtt fel, melyek ez iránt a lehető legteljesebb biztosítékot nyújtanak. Belgium maga is alkotmányos minta-állam, királya II. Lipót szigorúan alkotmányos fejedelem, kire az alkotmányos érület szinte családi hagyományként szállt már, hiszen atyja, I. Lipót, Belgium újateremtője, az az uralkodó volt, kit kortársai bölcsnek neveztek s a történelem nagyok fog nevezni, — anyja pedig, Lujza orleansi hercegnő, annak a Lajos Fülöpnek volt a leánya, kinek nevéhez már életében hozzátapadt a „polgár-király” jelző. S valóban a belga udvar családi élete is oly patriarkális, szigorúan erkölcsös és egyszerű, hogy inkább polgárházhoz hasonlít, mint a megszokott értelembe vett uralkodó-családehoz, s szívélyességre nézve is sok rokon vonást tüntet föl azzal a kedves családi étellel, melynek Alcsuthon, József főhercegnünk házában van oly nyújas otthona.

Stefánia hercegnő, ki még nem töltötte be 16-ik évét (1864. május 21-én született s a keresztelésben Stefánia Klotild Lujza Hermina Mária-Sarolta nevet nyert), eddigelőt egy nőtt fel, mint az ibolya, az édesanyjai őrszem gondviselése alatt, a nagy világ elől elvonultan, úgy hogy még a brüsszeliak is csak ritkán láthatták egy-egy pillanatra. Nyilvános helyeken, társaságokban nem mutatta magát; csupán kis korából beszélik róla, hogy sokszor kikocsikáztatták, a mikor a bájos szöke gyermek abban talált legfőbb örömét,

hogy czukorsüteményeket, pénzdarabokat és játékszereket dobált az utána futó szegény gyermekek közé.

Most is, noha már deli hölgygyé fejlődött, megvan arcán, magatartásán az ártatlan gyermeki jelleg, a serdülő lányka tartózkodó gráciája. Sugár, szöke lányának mondják, ragyogó kék szemekkel, tojásdad arccsal, melyen megvan az Orleansok családi vonása; nem oly nagy, mint testvérénje, Lujza hercegnő, ki öt év óta Koburg Fülöp herceg neje, de magasabb a közép-temetűnél. Kiválóan szereti a zenét és a természetudományokat, mely utóbbi hajlama bizonyára még fokozni fogja ama frigy bensőséget, mely az ifjú hercegnőt a trónörökösrel összeköti.

Életrajza, természetesen, még nincs, nem is lehet; hiszen pár hét előtt még oly ismeretlen volt a nagy világ előtt, mint bármely kolostorban növekedő leányké. Még az udvira távol tartották a nagy világtól, hogy arcképe is csak 9 éves korából volt meg, azóta le nem vétették, s csak most, hogy Rudolf főhercegnék mátkája lón, fényképezették le, hogy leendő apósának és anyósának megküldehesék arcképét.

Természetes, hogy a mint az eljegyzésnek híre ment, az egész világ figyelme Stefánia hercegnő felé fordult s mindenki szerette volna látni arcvonásait. De az, a fentebb érintett körülmény miatt, nem volt könnyű dolog. Végre egy brüsszeli rajzoló készítet róla egy arcképet, mely természet után, valamely nyilvános megjelenése alkalmával, futólag készült, alig lehet oly tökéletes, mintha a hercegnő egyenesen levételezés céljából ült volna a festő esetjének. Lehet tehát, hogy az arckép nem tünteti föl teljesen a hercegnő arcvonásainak valódi bájait. De valamint a brüsszeli „Illustration Nationale” s a bécsi képes lapok, úgy mi is bemutatjuk egyelőre az arcképét. Egyébiránt megtettük a kellő lépéseket, hogy a hercegnő fényképeinek első levonataiból mi is megkaphassunk egy példányt, s ekkor alkalmunk lesz bemutatni a fiatal fejedelemi ara arcképét ama legújabb fényképi fölvétel után, mely Brüsszelben készült.

A természet.

Hugo Viktor költeménye.

Gránitból van a föld, márványból folyója.
A tél hideg; fázunk. Akarsz lenni jó fa
Tűzhelyemnek lángja karácson éjszakán?
— Fa, a földből jövök, láng, az ég lesz hazám.
Vágj le jó favágó. Apa, gyermek, nő, férj,
Kezedet tüzemmel, lelkedet Istennel
Melengsed. Élji, szeress. — Jó fa, akarsz lenni
Ekerűd? — Akarom a földet mivelni,
Arany kalászt csinálni a fekete földből,
Ekevas nyomán a barázda kiszőlül,
Barázdámból szelid szemű béke kel ki
S mosolyogva sir a hajnal. — Akarsz lenni
Zöld fa, szarvas-lakta sötét erdő fája,
Akarsz lenni ember háza gerendája?
— Elbirtam a fészket, elbirtom a tetőt.
Szent a te hajlékod, ember, megáldom őt:
Emlékedés, ima, szeretet tanyája,
S lombok zaját hallom gyermekek zajába.
— Mond csak jó fa, akarsz hajóárboz lenni?
— Vágj, jó ács; akarok röpke szárnyra kelni.
A mi nektek a sir, az nekem a hajó
Isten végzésében. — szabadságot adó;
Elszakít a földtől, visz a végtelenben,
Szébb, kékebb ég alá, hol tél soha nincsen,

Melyről nekem is sok vándor madár beszél.
Meg nem ijeszti a bölcsesét a sir; a mély,
A sötét lepelbe burkoló ceceantól
En se félek, vágj le. — Fa akarsz-e hát, szólj,
Bitófa lenni? — Csitt, ember! menj, takarodj!
Bűbán, boszusan bár, de élni akarok!
Menj hóhér, vérbíró, el innen démonok!
Erdők fája vagyok, bércek fája vagyok,
Gyümölcsöt hozok, a repkényt támogatom,
Koronám', gyökereim' hagyjátok, irgalom!
Halál napzámosi, el innen! Őljetek,
Legyetek vérszopók, vadak, kegyetlenek.
Ámde ne jöjjetek, hozva hurkot, lánczat,
A magas tölgyek közt keresni büntársat.
A bün szolgáljává, élők, ne tegyétek
A titkos fát, kivel a szelek beszélnek.
Gyászos szárnyán az éjt hordja törvényetek,
En a nap gyermeke vagyok, ti legyetek
Sötétség fia. Menjete, hagyjátok
Pusztájában a fát. Vidám lakomátok,
Szinházak, játékok bállokal, rajta hát!
Párosítatók a vérpádot, bitófát.
Tegyétek csak. Legyen. Éljetek, őljetek,
Őljétek meg fényes ünnepek középpont
A szerencsétlent, kit bün s nyomor terhe nyom:
— En a kisértettől félek, iszonyodom!

János Gusztáv.

Visszaemlékezések a szabadságharcra.

MEZEI JÓZSEF jegyzeteiből összeállította BODON J.

Ide s tova tizennyolc esztendeje lesz, hogy a végzet kicsavarta a kezemből az esetet, hogy lelkemnek minden reményét összetörte. A sötét éjszaka, mely szememre borult: hosszu tizen-nyolc év éjszakája már. Életem semmivé lett; jelenem, jövőm nincs, lelkem már csak a multban él.

Jól esik el-elútondóm a multakon; semmivé lett életemnek ez egyetlen kincsén, mely a hajótörésből megmaradt, s melyet a rám tört vész nem sodorhatott el magával.

A fényes, nagy drámának, melyet nemzetünk lejátszott: egy paránya voltam én is. Egyedüli boldogságom most, hogy az lehettem.

Elmondom emlékeimet e korból. Igénytelen töredékek lesznek ezek, a nagy nemzeti eposznak csak szegény epizodjai. De imitt-amott talán megakad köztük egy-egy érdekesebb, eddigelő ismeretlen vonás is.

Örök éjszakára levén kárhoztatva, lelkem egészen belemélyedt multam emlékeibe. Az át-élt viszontagságok, a csaták képei oly elevenen élnek emlékezetemben, hogy szinte hallom az ágyuk dörejét, látom honvédeinket, a mint vígan, éljenzve rohannak előre. A kis szürke Bemnek az alakja úgy előttem áll, hogy ma is hiven le tudnám rajzolni. Szinte látom nemzetünk büszkeségét Petőfit, a mint Vizakna utcáján nyargal pejlován a csatába.

I.

A bécsi légióról.

Együtt voltam velök az egész erdélyi hadjárat alatt, ismertem őket nagyon jól. Művelt, lelkesült fiatal emberek voltak; nyelvünket nem értették, de szívök együtt dobogott a mi szívünkkel; idegen hazának voltak gyermekei, de a szabadság szeretete elhozta őket hozzánk, hogy a mi hazánkért küzdjenek.

Volt valami eszményi ezen a kis csapaton. Sötétkék öltözetük, a vállukon keresztülvetett széles háromszínű szalag, a kalábirai kalap, rövid szuronyos fegyverök, a sok gyermetes arc: vonzó, kedves képet nyújtott nagyon. Tisztjeik egyenlően osztották fel zsoldjukat a közemberekkel. Ez által is kifejezték, hogy ők nem a hatalom bérczen szolgái, hanem a szabadság bajnokai egytől egyig, kik nem zsoldért harcolnak, hanem eszméért.

Jókedvű, tréfás fiúk voltak; mindeniknek

volt valami humoros mellékneve, csak erről szólítottuk őket, mivel a tulajdonképeni nevüket nem is ismertük.

Ott volt például a „Bemooste” (a „mohos”). Valóságos bibliai alak, vállaira omló szép hajjal, hosszu, tömött sötét szakállal, széles vállakkal.

Már nem volt nagyon fiatal ember, negyven körül járhatott. Különbösen jeles festő volt. És ez a tősgyökeres német a legelkeseredettebben gyűlölte a németeket. Tűzbe jött, ha csak szó került is rólok.

Déznél történt. A légió csatarendben állott, a vasasok robtogtak feljök. A „Bemooste” már nem birta türtöztetni harci tüzét, kiugrott a harcvezonalból, harsányan kiáltva: „Jertek kutyák, jertek” és szuronyos puskájával megrohanta a legelső vasast.

Ott volt az „Unbedingt”; 22 éves, művelt fiatal ember, alig serkedő bajusszal. Ő volt a légió ácsa. Akármít szölközött hozzá: öröklé ezt az egy szót felelte rá: „unbedingt”. És ezt a legnagyobb komolysággal ejtette ki mindig, akárcsak a Poe Hollója.

Ennek a szónak egy kis politikai vonatkozása volt. A Windischgrätz herceg ismeretes szavait („Unbedingte Unterwerfung”) paródiázta vele légióbeli bajtársainak élénk tetszése között.

Irt a légiónak valamelyik tagja egy szümművet is; ez volt a czime: „Unbedingt”. Tartalmára már nem emlékszem; valami bohózat-fele lehetett, az e fajta német művek kaptájára útve. A szatmári színházban adták elő, természetesen zsufolásig tömött ház előtt. Ki maradt volna otthon egy ilyen előadásról, melyben e derék német fiúk a németet figurálták ki s a szabadságot éltették. A légió ácsának több jelensége volt a darabban, de ő nem csupán szerepéhez, de önönmagához is hiven csak ennyit szölk: „Unbedingt”.

És ezeknek a jó fiuknak legnagyobb része elhullongott a hosszu harcokon. Csontjuk itt porladozik hazánk földében, melyért oly magasztos lelkesültséggel ontották véreket.

II.

Az első tűz.

Midőn ezt az épen nem dicsőséges első tüzet elbeszéltem, holmi apróságokat kell elmondanom Petőfiről, mivel visszaemlékezéseimben imitt-amott az ő nagy alakja is előfordul.

1846-ban mint fiatal mérnök dolgoztam Szatmáron Daróczy Bálintnál. Itt dolgozott Nagy István is, kiből a szabadságharc alatt a Vilmos-huszárok egyik legvittebb kapitánya és Bemnek kedves embere lett. Mindketten ábrándos, afféle költői hajlamú fiúk voltak. En már javában festegettem és e mellett verseltem erősen. Szobám fala tele volt akagva képekkel. Nagy István pedig titokban egy regényen faragásált.

Petőfit Riskó Ignác hozta el hozzánk. Mig ő barátságosan beszélgetett velem, én áhitattal néztem rá.

Megismerkedésünk után nem sokára Riskó szölköt meg, hogy festeném le Petőfit. Petőfi eljött s én lefestettem. Kemény tartással s me-rev tekintettel nézett reám. Innen származik a merevség a festményen, melynek másolatát a „Vasárnapi Ujság” ez évi 3-ik száma közölte.

Ezután gyakran meglátogattam. Egyszer, képeim nézegetése közben kérdezi tőlem: szeretek-e éjjeli tájképeket festeni? A mint kérdeztél elmondja, hirtelen utána veti: „Nini valóságos hexameter.” Kérdése csakugyan hexameterben hangzott, de már elfeledtem.

Valóban szerettem éjjeli tájképeket festeni. S nem is álmodtam még akkor, hogy szemem

világára is sötét éjszaka borul munkabíró férfikoromnak ép az elején.

Egy reggel Riskó nyitott be hozzánk, kezében valami iratot lobogtatva.

— Jöjjenek csak, jöjjenek, ép most irt Sándor egy szép költeményt, felolvasom.

És nagy tüzzel olvassa föl ezt a című költeményét: „Költői ábránd volt, mit eddig érzék...”

Engem először föllekesített, azután mélyen lehangolt és hatása alatt erősen elhatároztam, hogy több verset nem írok.

Eljöttek a 48-iki napok. Szatmár piacán nemzetőrök gyakorolták magukat a fegyverforgatásban, a legtöbbje fegyver nélkül. A lelkesedés napról napra nőtt, a hírlapok szölköték a tüzet, mi mohón lestük, vártuk a fővárosból jövő híreket.

Irtam Jenei Dánielnek, a szatmármegyei önkéntesek őrnagyának, hogy tüzér szeretnék lenni. Forduló póstával válaszolt, hogy csak rajta. Tüstént mentem Nagy-Bányára s felcsaptam tüzérnek.

Szatmármegye a maga költségén állított ki egy üteg ágyut. Ez már Nagy-Bányán vesztegelt, de még egy fia-tüzér sem volt mellette. Csak ezután kezdett tödulni a megye ifjusága egész seregestül.

Ezt az erőt aztán Katona Miklós rendezte. Ő kért Petőfiről egy pár tüzért is, a kik betanítsanak bennünket. Kapott is kettőt, kiknek az egyike Kövi Béla nevű szölk volt.

Ez időtájt a kővárvidéki oláhság már javában lázongott; ezeknek megfékezésére indult Katona Miklós. Szakállas falunál álltak utunkat, de nem valami nagy dolgot adtak. Huszáraink izibe elbántak velök. S bár az oláhok közül jócskán elhullottak, nekünk csupán egyetlen huszárunk sebesült meg, lándzsaszarúst kapott a mellén.

Igy vonultunk Dézs felé, minden háborítás nélkül. Katona utközben egyre köttette az elfogott bujtogatókat. Dézs alatt egy kis tüntetést rendezett Urbán ellen, ki 4000 emberrel állt itten. Két ágyut vitetett a Szamos partjára s innen lövetett át a szigetre. A eszásáriak csak puskatüzzel feleltek; egy golyójuk keresztül-furta a Kövi Béla czombját. Iszonyu javjeszésekélek közt szállították be a városba, hol később le is vágták a lábát. (Ezzel a Kövivel 1850-ben Pesten találkoztam. Itt már úgy szerepelt a „vitéz” tüzérkáplár, mint báró Königstein tüzérkapitány, ki Piskindél vesztette el a lábát. Azután megfordult Londonban is, mint magyar menekült s a melle teli volt akagva érdemjelekkel. Abban az időben ez is életmód volt.) *Angol nyelvtanító!*

Dézs egy csepp vérünkbe sem került, leszámitva a „báró Königstein” felczombját. En ezen az éjjelen előörsön voltam a szigetben két ágyuval. Csunya havaseső vágott bennünket; hasztalan raktunk egész maglya tüzet, a zimankó ellen edeskeveset ért az; elül süttött, a hátunkat pedig majd megvette az isten hidege. Legtöbbet ért az egészséges ifjú kedély: adomázgatva húztuk át az éjszakát.

November 23-án vagy 24-én érkeztek meg a borsodi huszárok, jött velök egy üteg ágyu is. Ezzel együtt lehetünk vagy hatezeren. Igaz, hogy ennek a szép számnak javarésze nemzetőrökből állott. Gyakorlatlan nép, elemedett korú emberek, családapák, a kik nem valami szivesen verekedtek. De seregünk magjával mégis boldogulhatott volna egy ügyes vezér az Urbán négyezer embere ellen. Hanem hát szegény Katona Miklós — csinos ember volt, derék

gavallér volt, a nők körül nagy szerencsével forogdódt, de hadvezérnek nem született.

25-én virradóra ismét előörsön voltam a város előtt. Nyolcz óra felé reggel bevonták az előörsöket, mivel ellenség nem mutatkozott semerről. Csak a Vilmos-huszárok maradtak kiinn a Rettég felé vezető uton, jókora távolságra a várostól.

Ekkor hallottuk, hogy Urbán oláh parasztruhában benn járt az éjjel Dézsen s kikémlt mindent. Igaz volt-e, nem-e, ez a vakmerő éjjeli látogatás, nem tudom. Dézsen erősen állították. Alig egy óra mulva megdörögtek az ágyuk.

Urbán rajtunk ütött. Mi is tettünk néhány lövest, de aztán Katona Miklós halálsápadtan rendelte el a visszavonulást, mely hamarosan futással fajult. S ha a bécsi legió meg a Vilmos-huszárok nincsenek: pórul jár az egész haderőnk; de ezek derekasan fedezték a hátunkat.

A eszásári lovasságnak egy százada vágatott be először a városba, gróf Lamberg kapitány alatt. Az ugoesai önkényesek még benn voltak; ezeknek a kapitánya Lator György pisztolyából lötte le gróf Lambergét; rögtön lefordult a lováról. Benn rekedt egy pár Vilmos-huszár is az eszeveszett zűrzavarban. A kapuk alatt húzták meg magukat s innen lövöldöztek karabinokból az utczán elrobogó vasasokra; néhányat el is ejtettek közülök. S mikor a töltés kifogyott, nekirugtattak az utczának és a vasasokon keresztül vágattak ki az utra.

Vért seregünk másnap délben vonult be Nagy-Bányán, hol sirva-riva fogadtak bennünket. Az ablakok tömve voltak női fejekkel s mindenik szeméből ömlött a könnyű.

Nem tudom, kinek a fejében támadt az a különös gondolat, hogy Nagy-Bányának Erdély felé eső részén sánczot kellene hányni. Jámor eszme volt, de azt bizony nyálbe ütötték. A megrémült had még jóformán ki sem pihente magát, nekilátott a sánczhányásnak. A városban alig maradt ember; előkelő asszonyok, viruló ifjú lányok jöttek ásókkal, targonczákkal és dolgoztak derekasan. Gróf Teleki Edéné volt a vezérük, s pár óra alatt kész volt a sáncz, mely még mai napság is látható bizonyosan.

Honvédeink pedig a harangoknak egész légióját hordták a városba a szomszéd oláh falvakból. Veszedelmes fegyvere volt ez a lázadó oláhságnak, ezekkel adtak jelt, ezeket verték félre, ha valahol feltűnt a magyar sereg. Itt aztán ágyukat öntöttek belőlük.

A sáncz tehát készen volt, de azért nem igen éreztük magunkat biztonságban, mert a galgói postáról érkezett leveleken ott figurált az a két szó: „Vidi Urbán”. Ehez járult, hogy a vezér, Katona Miklós, ott hagyta seregét a faképnél, többé a színet se láttuk. A fej nélkül maradt sereg annyira megszeppent, hogy Szatmárra húzódtott vissza.

Urbán el is jött egész Szakállas faluig, innen üzent be Nagy-Bányára, hogy küldjenek ki a táborába hét előkelő polgárt kezesül. A kezesek ki is mentek szépen, de Urbánnak már csak a hült helyét találták. Jelentést kapott, hogy a háta mögött baj van s visszahúzódtott.

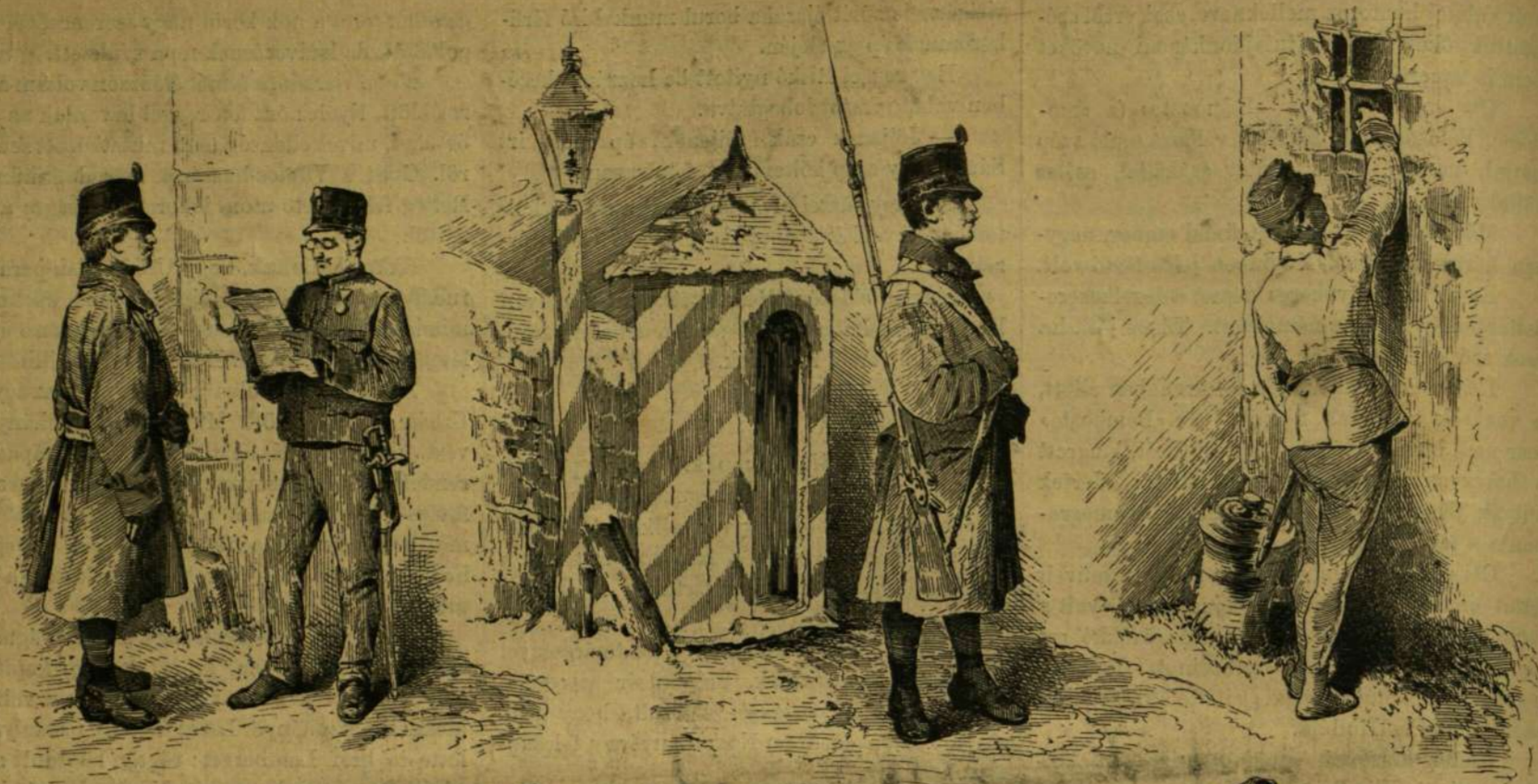
(Folyt. köv.)

Krisztus a betegek közt.

Rembrandt „Százforintos lapja”.

Alig van rézkarc, melyről többet irtak és beszéltek volna, mint az, melyet a feltámadás ünnepeinek alkalmából olvasóinknak bemutatunk. Rembrandt a művész, a kitől ered, s „százforintos lap” a neve.

Este van. Egy roskadozó épület derengő világu csarnokában gyűlt egyűvé Galilea népe, hogy segítségül hívja a Megváltót, láthassa ar-

KATONA-ÉLET. — (GYULAY LÁSZLÓ RAJZAI.)

1. **Az ordináncz.**
Komendástul lajdnántig
Az ordináncz löt-fut váltig.
Nyel a bakancs port, de sokat,
Gardája száraz kortyokat.

2. **A síbak.**
Sílbaq vagyok, postou állók,
Hijába esznek a lányok!
Szereböt nem ülegetek,
Öröm a faköpenyegot.

3. **A dunkli előtt.**
Sötét az éjszaka, sötét a szerelem,
De az éjzezel dunkli még sötétebb verem.
Mondd meg, bajtárs, az én szívem Jucziának,
Vesse ide szemét dunklim eszilágának!

4. **A kantineban.**
A Rákoson masirozni kinos,
Gyenge bakát kúrálja kantinos.
A félmeszelt mig megiddogálják,
Azt hiszik, hogy Boeszniát megjárták.

5. **Czapistráng.**
A dobon czapistráng pereg,
Öltözz-vetkezz, bakagyerek!
Kilenczet ütött az óra,
Aludjatok komandóra!

6. **A puczmájster.**
Nincs a puczmájsternek, nincs a rézig párja,
Glanceosan jár az 6 Demeter káplárja.
A káplár bakancsát ugy kipuczovalja,
Hogy belé szeret a puczmájster babója.

7. **Menázi-készítés.**
Komiszkenyér, krumpli,
Gulyásus menázi,
A konyhán, a konyhán szépen föl.
Tiszt uraknak bukta, —
A szakács, a kukta
Bakétol, jól lakik mindenből.
Szakács-élet a gyöngyélet igazan,
De csak ugy, ha esőket,
Kövé libacombot
Ad hozzá kincse, a szobalány!

8. **A kaszárnya ablakában.**
Hej, becsutám az ablakot,
Barna szeretöm elhagyott.
Hej, kinéztem az ablakon,
Meglátam szöke angyalom.
Barna leány csak vadalma,
De a szöke szelid alma.
Mennél több esik esik rája,
Annál mosolygóbb a szája!

REZORVISTA.

A SZENT TŰZ ÜNNEPE A SZENT SIR TEMPLOMÁBAN JERUZSÁLEMBEN.

KRISZTUS A BETEGEK KÖZT. — HENBRANDT RÉZRAJZA UTÁN.

A SZÉL EREJÉNEK MÉRÉSE. — A GREENWICH I CSILLAGVIZSGÁLÓBÓL.

A szelekről.

Minden tényező között, melyek az időjárásra befolyást gyakorolnak, a szél a leghatalmasabb. A szél cseréli ki egyes vidékek levegőjét egymással, elviszi a megromlott levegőt onnan, hol jelenléte vészthozó lehetne, oda, hol hasznossá lehet, elviszi a déli égő meleg levegőjét a hideg tájak felé, hogy azok megmelegedjenek, s hoz helyébe a déli égő vidékeire hűvösebbet, mi által az ember ott-tartózkodása lehetővé válik. Elviszi a tengerek fölött képződött gőzöket a szárazföld belsejébe, hol azok eső alakjában hullanak alá s éltető cseppjeikkel új erőt öntenek a növényzetbe, s mindenbe, a mi él. Olykor pedig nekivadult erővel viharzik el nagy térségek felett, egy-egy alkalomra átfog akkor a területet, mint Európa fele, s hatalmas föléptével egész más fordulatot ad az időnek.

A ki a szelek járását nem tanulmányozta, az akár ne is kezdjen soha időjárás tanulmányokhoz. Aeolus ezen szolgál a meteorologia templomának is őrei, nem mehet abba a templomba senki, ki nekik számot nem adott kiléte felől.

És a szelek természete változó, mint magok a szelek. Az egyiknek természetében fekszik, hogy esőt hoz, a másik zivatart támaszt, míg egy harmadik ellenkezőleg szárító hatással bír. Egyik legnagyobb szárazság idején is aláhullatja cseppjeit, a másik felkavart homokot hord magával, melylyel elpörköli a növények leveleit, elfojt állatot és embert, mely forró lehetét magába szívta.

Már Aristoteles megemlékezett a szelek különböző természetéről, s azt mondta, hogy a nyugoti szél esőt, zivatart hoz, a keleti inkább száraz és hideg természetű. S Aristoteles kora óta mindjobban elmélyedett a tudomány a szelek tanulmányozásába, a nélkül, hogy sok ideig akár szereplési módjukat, akár keletkezési viszonyait képes lett volna kideríteni. Tudták, hogy

a szél nem egyéb, mint a levegő mozgása, de mély homály feküdt ama kérdés felett, hogy ezt a mozgást mi hozza elő? Csak lassanként lehetett megközelíteni a célt, s észrevenni a természetben nyilvánuló ama két elvet, mely a szeleket előhozza, hogy t. i. a melegebb levegő fölfelé igyekszik, s hogy a levegő onnan, a hol sűrűbb (voltagek a hol feszélye nagyobb), oda tolul, a hol ritkább.

Ez a két törvény mozgatja a levegőt. A nap reá süt a föld felületére, megmelegíti nemcsak a talajt, hanem a levegőt is, mely vele érintkezik, míg a levegő felső régiója hidegebb marad. Az alsó meleg levegő ennek következtében fölfelé száll, kitolja helyéből az ott talált levegőt, úgy hogy az más vidékek felé kénytelen magának utat keresni, s támad a felső szél. De midőn az előbb alanti levegő fölfelé szállott, üresen hagyott helyére azonnal új lég nyomul a környezetből, s támad tehát egy második áramlat, egy második szél, mely ellenkező irányu a föntebbivel. A föld felületén tartózkodó ember rendszeren csak ezen alsó szelet képes érezni, a felsőt csak a magas hegyesücsök tetején veszi észre, vagy pedig a magával ragadott felhők tesznek róla tanúságot, hogy utja merre felé megy.

Szél tehát előállhat mindenütt, hol a levegő jobban megmelegszik mint a körülötte levő vidékeken, s támad okvetlenül, ha két egymás mellett fekvő hely levegője nem egyforma feszítő erővel bír. Mert a levegő is azzal a saját-sággal van felruházva, melylyel valamennyi légnemű test, hogy terjeszkedni óhajt, s lehető nagy tért akar elfoglalni. Es mert így áll a dolog, nem állhat fent az az elkülönítés, mely szerint szabályos és szabálytalan, rendes vagy nem rendes szél felől szokás beszélni. Minden szél rendes és szabályos, mert követi a természetnek azt a nagy szabályát, hogy a levegő oda nyomul, a hol kevés van, onnan, a hol több foglaltatik.

Hanem ha a szelek között minden áron

különbséget akarunk tenni, akkor beszélhetünk olyan szelekről, melyek hosszú időn át, szakszerűen egy irányból fújnak, s beszélhetünk szelekről, melyek ma innen, holnap onnan fordulnak, s változó erővel néha alig lendületeknek nevezhetők, máskor óriási erővel lépnek fel.

Tudvalevő, hogy az aequator mindkét oldalán, különösen pedig a tengereken hónapokon keresztül nem változtatja a szél sem irányát, sem erejét, egyre ugyanazon módon fujdogál. A nap ezeken a vidékeken mindig egyenlő erővel küldi a földre sugarait, az általa megmelegített levegő is folyton ugyanazon utat veszi. Ezt az állandó szelet az aequator közelében passzát-szelekné nevezik a hajósok, s olyan bizonyos számítások reá, hogy hajójukat egészen kényre bízzák. A spanyol tengerész a Csendes-oczeán általa lakott részeit «mare de las damas», a nők tengerének nevezi, mert egy nő is képes ott a kormányt tartani.

Aztán ott vannak a monsoon-szelek Kelet-Indiában, melyek félesztendeig délnyugtról északkelet felé, félesztendeig pedig északkelettről délnyugot felé tartanak. Ott vannak az oczeán egyes szigeteinek szellő-lendületei, melyek reggeltől estig a tenger felől a szárazföldre, estétől reggelig pedig a szárazföldről a tenger felé fújnak.

De a mi mérsékelt égövünk alatt a szelek járása nem oly szabályszerű, nem oly előre látható. Egyszer innen, máskor amonnan fújnak, erejükre nézve is változón. De változón, mint már említettük, természetükre nézve is.

Egyes az időjárás tanulmányozásával foglalkozó tudósok feladatukká tevék, hogy a szeleket gondosabb figyelemmel fogják kísérni, s még ezekben a legváltozóbbaknak tetsző jelenségekben is találtak bizonyos összefüggést, még pedig olyat, hogy annak egy-egy észlelt tünete következtetni engedett a jövőre is, s megmondta, hogy minek kell bekövetkeznie. Különösen az angol és skót tudósok voltak azok, kik feladatukat a legnagyobb szorgalommal oldották meg s évek hosszú tapasztalatait gyűjtötték együvé. Edinburghban már ezelőtt 50 esztendővel megkezdtek olyan észlelési sort, hogy a nap minden órájában följegyezték a szél irányát, s hozzá tették azt is, erősen fujt-e vagy gyengén, orkányszerűen vagy közepesen. Ezen adatokra alapították tudományukat az újabb kor tudósai, kik képesek immár előre jelezni egy-egy bekövetkezendő vihart, s figyelmeztetni a hajókat vagy a partok halászeit, hogy vigyázzanak.

Azért az a tudós, — ki mint képünkön látható — szorgalmasan lejegyzí a szél erejét és irányát nem hiú üres dolgot művel, hanem az emberiség javának érdekében működik. Munkája persze könnyebb mint azoké az edinburghi tudósoké, kik óráról-órára váltották fel egymást, mert az újkor tudósa már magával a széllel végezteti a dolog legnagyobb felét. Ott áll bódéja tetejében a szélvitorla (a mint az a greenwichi észlelő van berendezve), mely ha egyet fordul, bent a bódé asztalán levő tollat is odább fordítja, s ez lejegyzí az alattalévő papírra egész mozgását. A szél erőssége is maga írja le magát. A tornyoska tetején ott van egy korong, melyet a szél mozgásba hoz, még pedig ha a szél erős, sebesen forog ez a korong is, ellenkező esetben lassan. Ép úgy mint a szélmalom vitorlája. S a mint a szélmalom vitorlája is más kereket és köveket hoz mozgásba, azonkép az a kis korong is kerekeket forgat tengelyeik körül, melyeknek mutatói — óramutatók gyanánt — mindenkor jelzik, hogy milyen sebesen forog a korong, tehát milyen erős a szél.

Igy az ember hatalmába keríti magát a szelet is, parancsolja neki, hogy magát előtte fel-edezze, s tegyen tanúságot természetéről saját maga.

Hoitsy Pál.

Az idő arslánjai.

Vajh kik ők és merre van hazájuk?

Ha az európai ember, azaz hogy egyáltalán újságolvasó ember a kerek földön mai napság kávéházba megy, már az uton arról gondolkodik, s ha lázas mohósággal egy hírlapot hódított el, arra keres legelőször is benne feleletet: vajon mit csinálnak a nihilisták?

Ebben, tárczairói nyelven, megvan a felelet a főnnebbi kérdésre.

Ki hitte volna e pisze orru, apró szemü, széles pofacsontu, tökefvő, spiritus-ivó, inas-liberiájú népről még előltt pár évtizedekkel, hogy eljön egy nap, melyen e nép érdekessé válhatik, mi több, bizonyos tekintetben regényes eszménység fényétől övezve tűnhetik föl az igen válogatós és e miatt már-már fásult, mindenre orrárt fítorított Európa kissasszony előtt?

A ki előltt tíz évvel nem tudta érdekessé találni a németeket, holott a történelemben páratlan sikereket arattak a csatatéren!

Hja, nem hiába földrészünk egyebek közt a regényírás föltalálója is.

Igen helyes kifinomult érzeke van aesthetikai tekintetben.

Szépség, bátorság, lángész — e három föltétele van előtte az eszménységnek.

A kiben e három együtt van, az az ő válsztottja.

De érdekessé válhatik előtte valaki e három tulajdon egyike által is.

Első és fötörvénye: toutes les genres sont bons, hors l'ennuyant.

Megkívánja, hogy ha valaki valami nagyot tesz, azt vagy bizonyos bíjjal tegye, vagy abban akár a bátorság, akár a lángész szokafílan mérve nyilatkozzék.

A kiben e három kellék közül egy nincs meg, az reá nézve nem veszélyes.

Ez okból nem az, és nem lesz reá nézve soha veszélyes a — németesség. Soha sem fogja őt meghódítani.

Roppant sikert arattak, óriási eredményt vityk ki az 1870-ki háboruban.

Igaz, hogy ők magok azt állították, miszerint valójában «elegánsul» érték meg elleankeiket. De az volt a baj, hogy ezt csak ők magok mondták. Senki sem hitte el nekik.

«Sokaság, sokaság; — szorgalom, takarékoság, pontosság, rend, csonttá fagyott fegyverem, sok pénz, csavaron forró, egy huron pendülő közigazgatás, gépies pedans gyakorlottság stb., — ez volt mindenre a válasz. Ebben látta a nagy eredmény magyarázatát.

Ezek pedig hasznos, értékes, becsületes tulajdonok, de — rettenetesen józanul prózaiak.

Európa kissasszony tiszteli a németeket, de szerelmes beléjük nem lesz soha.

Tudjuk pedig, hogy nőkket szemben az ember inkább hajlandó a tiszteletet elengedni egy makulányi szerelemért.

Az oroszok azonban jelenleg azon ponton állanak, hogy már legalább is kezdenek érdekesek lenni.

És most azok, a kiknek száraz kenyere a politika, vitaini kezdik, vajjon e roppant néptömegegnyen veszélyesebb Európára: ugy-e mint rabszolgák, vagy mint forradalmárok?

Részemről hajlandó vagyok ez utóbbi minőségnek itelni oda a veszélyes érdekesség hódító fényét.

Egy körülmény már is bizonyít e állítás valószínűsége mellett.

Az oroszok csak imént érték le a törököket. De e hadjáratuk sikere koránsem költé föli rántuk az érdeklődés ama mértékét, melyben a nihilisták üzemei már-már a megdöbbenésig fokozzák csodálatunkat.

A világ gyűlölte az oroszokat céljajukért, a fajrokonok pedig csak tartózkodva, némi rejtett háborongással az önkény jelképe, a kancsuka suhogásától, csatlakoztak hozzája, azon hátsó gondolattal, hogy elfogadják ugyan a fölszabadító atyus segélyét, de aztán — nem kérnek az egyesítés boldogságából.

Az a veszély, hogy a szláv folyományok, patakok összefolyának és egyesülnek az orosz oceánban, nem forog fönn a cazirizmus, csak a forradalom győztes czege alatt!

A világ rettegni — talán, de gyűlölni nem, vagy *kerésőbbé* fogja őket e zászlóval kezökben; a fajrokonok pedig lelkesedve csoportosulhatnak körülötte.

Hic Rhodus, hic salta! A nihilizmus diadala igen kellemetlen lehet Európára; ránk magyarokra nézve pedig épen — életveszélyes!

Hogy az orosz nép szelleme ekkora erkölcsi erőt rejt magában, mint a minöröl a jelen mozgalom tényei tanuskodnak, azt eddigelő gyanítani is alig lehete, most azonban már e körülmény megdöbbenőt sullylal bizonyosként áll előlttünk.

Maga a lélektan tétovázva áll meg e titokzatos rendszer és működésének rendkívülisége előtt, s alig bírja megfejteni, föltalálni annak erkölcsi rugóit.

Már a mi a nihilizmus céljainak, eszközeinek politikai, erkölcsi jogosultságát vagy elvetemültségét illeti, ezt vitassák, döntsek el a «vonalon fölül» dolgozó munkások; a lélektanár előtt meglepő, mert eddigelő a történelemben páratlanul álló az a mennyisége az erkölcsi bátorságnak, mely a nihilista merényletek számban mutatkozik.

A forradalmak közt a francia forradalom az, mely eddigelő legbámulatosabb példáját adta annak, hogy bizonyos korszakokban mennyire ragados a lelkesedés.

Egész tömegeket szállt meg az ihlettség a harsogó Marseilleise ittasító hatása alatt, s százával léptek az emberek a vérpadra.

De egy az, e tömegek előtt, mikor a forradalmi zászló alatti küzdelemre ragadták magukat, nem állott a halál *teljes bizonyosság* és *kikerülhetlenség* színeben, mint az egyes nihilista merénylők előtt. És más az, hogy tömegben lelkesedni, tömegben rohanni egy nem egészen bizonyos halál elé, a győzelem némi kis biztatató *csillámával* szemük előtt, sokkal kevesebb elhatározást kíván, a mellett lázas állapotban történik, mint egyes embertől elszánni magát nyugodt meggondolás pillanatában nemesak a teljesen bizonyos kikerülhetlen halálra, de még azonfölül a kinzások minden kigondolható ne-meire is. És mindezt az önzés, személyes érdek legparányibb számításának mint erkölcsi rugónak föltehetőse nélkül...

Mert már eddig is a legcsodálatosabb az, hogy a földalatti küzdelem még mindig nem csap át nyílt forradalomba, holott e harcz jelen alakjában sokkal több erkölcsi erőanyagot föltételez, mint a mennyit a nyílt kitörés igényelne?

Hogyan, hogy oly népben, mely tuezatszám szolgáltatta a vértanuszerü hóst; mely legnagyobb részében hallgatag és tagadólóg, jelentős részében cselekvölóg is, e mozgalommal tart: hogyan hogy e nép nem képes együttes nyílt cselekvésre az alapjaiban és fejében megingatót hatalom ellenében?

Hát hiszen, a mi késik, az még nem mulik el okvetlen. Ez a forradalom sokáig készül, a mi talán az orosz birodalom területi és népszámának nagy méreteiben leli magyarázatát. De meglehet az is, hogy e forradalmi anyag még sem elegendő mennyiségig a nagy méretü testnek fölvettetésére. A löpor, dynamit, ha egy aránylag igen nagy sziklatömb mélyében gyulad el, maga körül apró repedésekben tör utat, de az egészet szétröbbsantani nem képes. El fog sustorogni, mint a féltöltés a puskaocsóban, a gyűlyukon át, a nélkül, hogy a czelezott vadat találja.

Akkor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

több abban voltaképe a személyi önzés, mint a politikai rajongásban?

A vallási rajongó saját lelki üdvözülésére, az örökélet mennyei gyönyöreire számít; a politikai rajongó *másokért*, nemzete vélt üdvéért veti oda áldozatul földi életét, s ha szorosán vallásos, még kétélyei is támádrhatnak, vajon az «isten kegyelméből» uralkodó czar elleni gyilkos merénylet üdvös cselekménynek fog-e találtatni a felhökön tuli bíró előtt?

A bátorság nyilatkozásainak különféle neimeit szembe téve, ugy tesszik, hogy semmiféle más bravour nem kívánja meg az elszántság azon mérvét, melyről egy oly merénylög ad tanubizonyoságot, a ki nyugalmát, mint például Orsini és ez orosz merénylög nagy része, a végső percig megtartani képes.

E mellett bizonyit a körülmény is, hogy a merénylög a legkritikább tünetenei a történelemnek.

Azokat, a kik nem a czar, de a 3-ik osztály fönökei vagy más előkelő parancsnokok élete ellen intéztek gyilkos támadást, a kockázhat merészsége és veszélyessége tekintetében bátran vehetjük együve a czar elleni merénylögökkel. Végre is, ha 12 golyó is meghozza a halált, egyre megy már, ha 24 golyóval lövik is le a deliquenst.

És ha ezeket is egybe vesszük, akkor körülbelül a történelem egy évezrede aligha mutat föl több merénylöt, mint a mai Oroszország az utolsó egy év folyamában. Az egész történelem pedig nem mutat hasonló esetet arra, hogy az összeesküvés, király- és minisztergyilkolás egy államban rendszerré, a fönnálló kormányhatalommal súlygyent tartó, éven át harozot folytató, hasonerejü hadakozó föllé nötte volna ki magát.

A történelemnek egy egészen új alakzatu és természetü tünete előtt állunk itt, melynek magyarázatához aligha vezethet el a pusztá találgatás, azt majd csak az egész procezszus lefolyásának története adhatja meg.

De kérdés még az is, vajon e rejtélyes, titokzatteljes mozgalom veend-e egyáltalán oly fordulatot, mely az egészeket most még följejtetheten titkairól a leplel lerántja?

Mert már eddig is a legcsodálatosabb az, hogy a földalatti küzdelem még mindig nem csap át nyílt forradalomba, holott e harcz jelen alakjában sokkal több erkölcsi erőanyagot föltételez, mint a mennyit a nyílt kitörés igényelne?

Hogyan, hogy oly népben, mely tuezatszám szolgáltatta a vértanuszerü hóst; mely legnagyobb részében hallgatag és tagadólóg, jelentős részében cselekvölóg is, e mozgalommal tart: hogyan hogy e nép nem képes együttes nyílt cselekvésre az alapjaiban és fejében megingatót hatalom ellenében?

Hát hiszen, a mi késik, az még nem mulik el okvetlen. Ez a forradalom sokáig készül, a mi talán az orosz birodalom területi és népszámának nagy méreteiben leli magyarázatát. De meglehet az is, hogy e forradalmi anyag még sem elegendő mennyiségig a nagy méretü testnek fölvettetésére. A löpor, dynamit, ha egy aránylag igen nagy sziklatömb mélyében gyulad el, maga körül apró repedésekben tör utat, de az egészet szétröbbsantani nem képes. El fog sustorogni, mint a féltöltés a puskaocsóban, a gyűlyukon át, a nélkül, hogy a czelezott vadat találja.

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

Amikor aztán a világ meg lesz foszтва e mozgalom titkainak magyarázatától, a történelem hasztalan fog tapogatózni nyomáikban, de a regényírók nyernek benne kimeríthetlenebb anyagot feszítö bonyodalmas rémregényekre,

mint a minöt a görög hitrege szolgáltattot valaha a hajdankor költöinek hősköltemények irására.

Vajda János.

Nyílt levél.

RECSKY BANDIHOZ.

Olim méminesse juvatit.

Üdvözletet vettem; fogadé érte rokon
Keblem viszonzását e rimes sorokon,
Melyek a mult édes-fűj emlékének
Visszfényén merengő lelkemből kelének.

Mikor esteledik, s az éj kuszó árnya
Borul a völgyre mint sötét hulló szárnya,
Örülök, ha — bár perczig — a szirttetőn késve
Látják a nyugvó nap visszatükrözése.

Oly kedves nekem a szózat a távolból
Mely hozzáim még egyszer a mult időkről szól,
S az emlékezetnek egy nyájás sugára
Visszasít életem borús alkonyára.

S ime mint a puszták elszállt délibábjá,
Vagy a rég kialudt pásztortűzök lángja,
Felcsillan lelkemben csudálatosképen
Ifju-s férfikorom képe verőfényben.

Mikor körötökben szállábu paripán
Repültem én is a menekvő nyúl után —
S várás-fátyolán a bővész képezetnek
A régi képletek újra földerengnek.

Alföld sik rónája előttem feltáru,
Melyre a kerek ég borul láthatáru,
Érezni vélem a puszták szabad legét,
Puszták szellőjének üde lehelletét.

Délezeg lovascsapat vonul fel a térre...
Ó az — rá ismerek! a csapat vezére:
Egy ép példánya még az ő magyar fajnak,
Melynek ivadéki lassanként kihalnak.

Rescky Bandi, kiről mint Toldi Miklósról
A nép száján már is több monda és dal szól,
Örökifju lélek viharedzett testben,
Tán a halál is rá hiában áll lesben.

Látom Gasy Imre daliás alakját,
Jó Csanádú Józsi, gúnyos Elek Miskát,
A kemény Langviust², Leszkayt, Szinyogot
Kin egyszer a kopó-kultusz majd kifogott;

Ott Bagossy Bige, Sebes Gyuri, Torma³,
Jó vér s szenvedélyre mind annyi egyforma;
Kik közt éltem legszebb napjait töltöttem:
Derült alakokban tűnnek föl előttem.

Látom a nagy nyomaszt, csahost, aranysejet,²
Melyet sok szabolesi gyűszűs megemeleget,
Vinygót, hol — ha nem csak a csacska hír széja —
Megtépte Csipkedet Langvius Dámája.³

Majd változik a táj, s a játsci képzelet
Meggzáll a szabolesi homokbuczkák felett —
E vidék a Vay — Gecseyek országá,
Itt küzd versenyfutás Szaboles ifjusága.

Kissé türelmetlen, hetvenkedő fiúk,
Ló-s agár-fajukra féltékenyen hiúk,
De jellemzi őket bátor sziv, megnyerő
Nyílt öszinte kedély, és szivós tetterő.

¹ Nálányi Imre, ki körmönfont mondatait Langviusból szókta idézni s barátjaitól innen nyerte a Langvius nevet. Mindszenti, e költemény írója, már a Vasárnapi Ujság 1857-ki folyamában (14. szám) az agársz-életből vett írófő rajzában érdekesen emlékeztet meg róla, 1876-ban pedig ugyancsak lapunkban (9. szám) egy epistolát írt Langviushoz, azon alkalomból, hogy az akkor 75 éves derék öreg először vasutra állt. Szerk.

² Mind agársz-pajtások.

³ Nagy nyomaszt, csahos, aranysejet: sárréti puszták, Langvius kedves agársz- s versny-terei; a legjobb pozicziós nyúlak tanúi; ide szókta az öreg a hetvenkedő idegen agárszokat vezetni, s rendszeren leverti.

⁴ Vinygó: a hortobágyi pusztán; itt küzdett le a nagy verseny, Langvius országos kihívása folytán, Rescky Csipke és Langvius Dima agarai közt.

Látom Gasy Imre simai ház-táját,
Alföld legkedveltebb agársz tanyáját
Hová hej! be sok jó barátot vezetett
Az igazi magyar ós vendégszeretet.

Ott látom sürgögni a hí Elek Annát,
A vadászlak szives házi gazdasszonyát,
A nemesszívü, de szilaj Gasy mellé
Órangyalul Isten e hí nőt rendelé! —

Arany idők! kedves tájak és emlékek!
Lelkem repes most is, ha tekint felétek,
Kimagasló pontok multam alkonyából,
Csillogók még a nap búcsi-sugarától! —

És te öreg bajtárs, s szent Hubertben rokon,
Hogy kipoztálak, ne vedd tölem zokon!
Az én költeszetem: bimbók fakadása,
Rokonszenv melege csálja megnyilásra.

Azért, jó öregem, kinek üdvözlete
Engem a mult ábránd-honába vezeté:
Légy áldott, és szerez! lelkéből kívánja
Régi hí barátot — s a sport veteránja

Mindszenti.

VASÁRNAPI LEVEL

— KETTŐS HUSVÉT. —

— márczius 26. —

NAGYPÉNTÉKEN mossa fiát a holló, ez a nagyos madár. Ezen a napon hangzik szét nagy e földön a búj panasz: keresztények sirjaitok! — s ha, mint ebben a hétben, egy napra esik a zsidóság paszah-ünnepével, akkor még gyászosabb, mert ilyenkor a zsidók lesbe állnak, elfogják a keresztény gyermeket, kegyetlenül lesakterolják s a vérebem megfürödnek. Mintha nem volna elég, hogy az apja vétét iszzák! prédikálja most pater Istóczy. S utána zugják az antisemita liga ifjai, hogy ugy van! S szaván akarják fogni a zsidót, s ő eleje nyomják most kérelhetetlen váltó gyanánt régi fohászt, melyben azt kéri, azt óhajta, hogy: «esztendőre Jeruzsálemben legyünk!» Az új kereszties háboru is a szent földről vehetné nevét. Csak hogy ez a hadjárat nem visszavini akarja a maga számára, mivel ott született Krisztus — hanem oda kergetni akarja a zsidót, mivel ott halt meg Krisztus. Már láttam is képezetben a csodát, a mint a hős leventék kezében karddá válik a barkás vessző s úzik vele a 27 kros bazárok élemedett alapított, a Geld für Alles bankárokat, a százpercesentes uszorásokat, az alpereseket a felpörösök, haza Zsidóországba — s hátul és oldalt tigrissé vált husvétü bárányok ordítva terelgetik össze a forró Szebériába számkivetett zsidókat s vágják beléjük a rettenetes karmokat, ha szét akarnak futni s szörnnyü fogaikkal nagy darabokat hasogatnak ki a boldogtalanok ikráiból. Élükön vitéz Istóczy lovogol szép csótáros harczni ménen, körülte s a vonatot bezárva, deli egyetemi ifjak, virágos karikással csapkodva az ocsmány csorda közé, s az üzött sereg közepén pedig a szikszai rabbi az ősi frigládába szorult új magyar alkotmány előtt Mocsáry Gézával járja el a koloméai kettöst.

De hála a zsidók s a magyarok külön-külön isteneknek: nem történt semmi baj. Csak pium desider-umnak maradt az: «hogy esztendőre Jeruzsálemben!» Kegyes kívánság ugy a zsidóság, mint Istóczy urnak s nemes ifjainak szívében. Ki gondolta volna, hogy az összes Izrael és Istóczy ugyanegyéért imádkozik? Nem csoda, ha ezental egy fogalommal lesznek nálunk Zsidóczy s az istóczok.

Minden megmaradt a régiben. A harangok,

régi szokásukhoz hiven, Rómába repültek. Bizonyára nem vitatkozni; mert ha az összes katólikus világ templomának harangnyelve rákezdene a szónokolást: «Róma ledől!». A szónoklat paródiája, a kepelelés perült meg a tornyokban is. A keresztények bõjti eddellet rontják el gyomrukat, és a zsidóság, melynek husvétja voltaképen kenyérvét, nagy ropogtatva fogyasztja azokat a törékeny s átláthatatlan üvegdarabokat, melyek laska néven félelmekes s arra szolgálnak, hogy a zsidóságot a rabsághól való megszabadulásokra emlékeztessék.

Ünnep a templomban, ünnep a zsinagógában, ünnep a természetben. A tavasz lelletete hájt át bokron és szíven, a pacsirta pihent torkából gyöngyfutamokat röpít fel maga fölé a megenyhült, kék levegőbe s hausse-szal köszönti a napsugár aranyát. Fú-fa megremeg a kikelet édes mámorában, a barna rög kizöldül, a szíktakó máj egyengeti üvegszárnyát vidám zizegésre, s a tavalyi nád zörgő tarlójából zöld hajtások búnak elő, káka töven költ a ruca, stb.

Minden kibuvik husvétkor, csak otthon a parasztlány rejtezkedik el pinczében, padláson, mert öblös vederral leselkedik rá a legénység, élin a dévaj kocsis meg az ő segítője, a ripók kisbérés. Noha ennek a pofók, piros képe még csupadon csupasz, de már a legényekkel tart, p-pázik, nagyokat köp, kurjant s kötődik a lányásággal — azaz hogy kötődnek, mert a lányok legényszámába sem veszik, nem is «beesülnek meg», csak úgy szölitják hogy: «Palya te!» A miért a süheder szörnnyen meg tud haragunni. A kevely Zsuzsára neheztel legjobban, szerezeti is tán vagy mi, mert a szüre alatt nagy meletet érez hidegben is. Éneki Palya ostorfonás közben:

Az Hubané udvarába
Kü természet van az lyánba,
Hamis szive van az lyánnak
Kü jaz lelke ja Zsuzsának — sanajdálom, sanajdlom.

A mire Zsuzsi gunyosan visszánótáz, hogy aszongya:

Az Hubané udvarába
Nem néz Zsuzsi a Palyára.
Maj ha benyő feje-lágya,
Akkor nézzön a Zsuzsára — delele!

No megállj, te kényes teremtes! Majd lesz még husvét! Husvét hétfője! Akkor Zsuzsa, akkor! Nines annyi viz a Zagyvába, a kit bele ne merne a Marzi bácsi vödribe Palya, hogy kilocsolja abból a «lyán»-ból a kevelységet.

Már mise előtt hallatszik minden partán a nagy sivalkodás. Mint a megkergetett őz futnak a lányok. A bomlott hajuk csak ugy repül mögöttük; meg pánlikába se fohattak, olyan korán törték rájuk. Még szoknyát se ránhattak magukra. S kit a röpkedő hajánál, kit a pendelyenél csipnek meg s azon melegen hurezolják a káva mellé s zuhogtatják rá a hideg vizet, s az áldozat vagy sirva szalad vissza a kamrába, vagy alétan viszik a tüzhely mellé. A Palya gyerek diadalmasan áll ott a vályu mellett. A képe még pofókabb, még pirosabb, persze a Zsuzsi markától. Még bajusa is nőtt neki ma reggel, csak hogy piros és csepeg. Ezt is valamelyik kemény tenyerü hajdon teremtette oda nagy dühében.

Bizony csak ilyen ősi mód esik meg ez a husvétü locsolgatás faluhelet.

Az uri rendben már finomabban járja az öntözés. Főleg a tizenegy éves kamasz legerősebb fogyasztója a költői rózszaviznek. Ott áll a patikáros bácsi előtt, ki nagy készletéből tölcsezen csorgatja a szagos kúzsalevet a hajdon otkolonos üvegbe. A fiu csak ugy feszeng az új spenczliben; szélesre kihajtott fehér gallérja messze virit, csepühaja égne áll, pedig ugyan-csak megpomádzta reggel. Mikor a nénikhez

BUDAPESTI CZÉGEK.

ALTER és KISS m. kir. udv. szállítók, váci utca.	POLLACSEK FERENCZ Budapest, hatvani utca és muzum-körút sarkán, a Zrínyi-lásiban. Női divatfelöltők és kész ruha raktár.	BENEDEK TESTVÉREK, Budapest, Károly-utca 1. bolt- szám 28., ajánlják dástartalmu raktárakat mindennemű asztalos- és kárpitos burorokból a legol- csóbb gyári árákon.	SZVOBODA és KALLINICS gyermekruha-raktára Budapest, váci utca 12. szám. Öltözékek bármily koru fiúk és leányok részére legdusabb választ- ékban legolcsóbb árákon a phat- tók. Negrendelesek ismert megbízhat- sággal a leggyorsabban eszközöltenek.	Lechner József óra-raktára; alapított 1808. Budapest, IV. ker. váci utca 7. szám.
Üvegárúk GÖRÖG ISTVÁN parádi üvegyár-raktárában Budapest, IV., hatvani utca 15.	Varrógépek Wheeler & Wilson Mfg. Co., os. k. udv. szállítótól, OHM C. O.-nál, József-tér 5. szám. Árjegyzékek kívánatra bérmentve, ingyen.	Brunner K. Egészségi gyermekkoscsik 5-50 frt Fröhl-féle tanszerek, szabadban játékok és szalmakalap-raktár. Árjegyzékek kívánatra ingyen. Budapest, váci utca 18. sz.	Posner Károly Lajos magy. kir. udvari szállító papir-, író- és rajzeszköz-üzlet s vonalzó intézete, üzletkiny-gyár, könyv- és könyvmá- Erzsébet-tér 7. sz.	Tanszerek Görög István országos tanszerraktárában, Budapest, IV., hatvani utca 15.
Holzer Simon Budapest, kigyó-tér 2. sz. ajánl a tavaszi időnyre legújabb női öltönyeket, felöltők, kabátok és esőköpenyeket legol- csóbb árákon, nagyban és kicsinyben.	WETZER és LOBMAYER Budapest, „A szép magyar nőhez“ koronaherceg-utca 20-dik szám. A vászon-üzlet beszüntetése miatt tökéletes végeladás.	Sieburger. Legújabb papirszőnyeg- és díszítésekben Budapest, úrdó-utca 8. sz. (Gróf Andrássy-palota.)	KLEMET JÁNOS kosárfonó, Budapest, IV. kigyó-utca 6. Mindennemű kosár-gyermekko- csik, virág-asztalok és nád-kalicz- kák, dus választékú raktára.	Zongorák és harmonikumok ujak és átjártasítottak legjobban és legolcsóbban kaphatók Éder Antal Gyula zongora-gyári raktárában IV. ker. ferencz-tere 4. Árjegy- zékek szivesen megküldetnek.
Kész férfi-ruhák legolcsóbban kaphatók Schönberger J. ruhaházárjában, Budapest, kigyó- tér 1. sz. Úgyanott nagy választ- ék a legújabb bel- és külföldi szövetekben.	Unger F. W. fia Deák-utca 7. alapítva 1835. ajánlja uri fehér- nemű, gallér, kézél, nyakkendő szilárd gyártmányait. Harisnya- és kapcsa-raktár s legolcsóbb be- szerezési forrása.	Kánya József előbb Kánya és Horváth József-tér 14. sz. a. Nagy választék mindennemű bel- és külföldi női ruhakelmekben. Ruhák a legújabb divat szerint jutányos áron, és rövid idő alatt készítetnek.	Deutsch Berta művirág- s díszítő-gyára, női kalap terme Budapest, IV. váci utca 12. sz. Kosár-gyermekkoscsik gyári rak- tára Harisbázár.	
Szőke Ede ferfi- és női divatcikkek szalag és rövidruha raktára, váci utca 2-ik szám, a szibáros-utczával szemben.	Építési vállalkozóknak Steinbach M. A. IV. Deák-utca 3. szám. portland-cement, közönséges és háztetőtégla, áztatott és mázított tégla, építési díszítvények, kö- nyag csövek, kéményrakvány és kövezettáblák.	1000 pár igen finom férfi- és női keztű, előbb 1 frt 20 kr., most 75 kr.; 500 hálóing, 1 méter hosszúság- ban, fehér vagy szines, ele- gans kivitelben, most csak 1 frt 30 kr. — az üzlet felosztása miatt Földváry J.-nél, Budapest, Krisztf-tér 8.	GRIMM GUSZTÁV könyvkereskedése Budapest, IV. ferencz-tere 9. szám (a hatvani utca oldalán). A bel- és külföldi irodalom gaz- dag raktára.	Kész fehéreneműek urak, hölgyek és gyermek számára, 16 és 18 cölök, csatlakozható CSÁKY ÁRMIN, fehérenemű-gyá- rjában Budapest, sugárút (előzőn) 63. Árjegyzékek kívánatra minden- kinek ingyen és bérmentve küldők.
Linhart Nándor váci utca 10. sz. Legnagyobb harisnya raktár. Szövött és kötött árúk legna- gyobb választékban.	ÁTS és TÁRSA Budapest, szervitátor 4. női divatszövet- és készruha-raktár.	Brenner Károly, bécsi- és Deák-utca sarkán, legrégibb varrógép-üzlet Wheeler & Wilson 37 frt 80 kr. Singer szab. 45 frt.	MÖSSMER JÓZSEF Budapest, koronaherceg-(uri)-utca 12 b. Orsz.-tér háza a tiposzával szemben. Legnagyobb raktára mindenne- mű vászon- és fehérenemű-cikk eknek házi- berendezés és kelengyék számára.	„Angol királynő“ szálloda. Ezen régi emeletes első rangú szálloda, mely a göchajókiktól hely közelében fe- szik, 190 kényelmes beutortozott szobát és szalon tartalmaz, szobáiknál 1 frttől feljelle. Mintaszerű tisztaság, legyőző kiszolgálás a szállodalátogatásos személyes vezetése alatt. Schalek Lipót.
LÁNG M. magyar kir. udvariszállító porcellán-raktára Mária-Valéria-utca és Redouttér sarkán.	DIETL EMIL ezelőtt Berger J. és M. kézműtár-raktára Budapest Kristóftér. Mintákkelal kívánatra kész- séggel szolgálunk.	Kollerich Pal és fia első magy. sodronyszövet-fonat és szitaárú-gyárak Budapest, IV., Ferencz József-raktár (Alutnasor) 21. sz. Ajánl sodrony-készítéket és ablakrostélyokat. — Kéltárgy- sek és mintarajzok kívánatra ingyen.	Kárpitos. alapítva 1850. Diszítő. BAMBERGER F. butor-raktára Budapest, Ferencz-József-raktár 5. szám. Teljes bebutorozás elvállaltatik.	FRANKL B. legszilárdabb, legrégibb és leg- nagyobb butorbeszerzési forrás Budapest, V. nádor-utca 17-ik szám.
Dr. Batizfalvi egyetemi m. tanár budapesti testgyógyászati és sebészeti magánygyógyintézet városligeti fasor 30-ik szám.	TOTTIS és KREN. bécsi-utca 2. a Kristóftér sarkán. Szőnyeggyári raktára. Mindennemű szőnyeg, butor- kelmék, terítők és függönyök a legnagyobb választékban. Árjegyzék kívánatra bérmentve, ingyen.	TOTTIS és KREN, „az éjszak csillagához, Budapest, Dorottya-utca 1. Vászon- és fehérenemű raktár. Teljes fehérenemű-felszerelések a legdusább kivitelben. Árjegyzék kívánatra bérmentve, ingyen.	Geittner és Rausch, technikai üzlete. Malomkö-gyár, fecskendő- és szivattyú-gyár. Budapest, váci körút 21. szám.	KIRCHKNOPF és ÁDAM, ezelőtt OSWALD MIHÁLY és TÁRSA ferencz-tere 9. szilárd férfi-fehérenemű, férfi- s gyermekharisnyákban a legújabb, valamint mindennemű szabó-kellék.
Porcellán nagyban és kicsinyben Hüttl Tódornál a Dorottya-utczában. Árjegyzék kívánatra bérmentve, ingyen.	Calderoni és Társa, látsszerészek. Látsszerek raktára váci utca. eszközök és tanszerek raktára kis hid-utca, Budapest. Árjegyzék kívánatra bérmentve, ingyen.	Női divatkelmek és kész öltönyök legolcsóbban Keller és Zsitvaynál szerviták épülete. Minták kívánatra bérmentve és ingyen.	Lápossy F. és Társa Deák-utca 5 és egyetem-utca 2 gazdagon felszerelt raktára francia pezsgő- s bel- és külföldi borokból. Árjegyzék kívánatra bérmentve, ingyen.	SCHOPPER J. G. (vas-udvar), Budapest, városház-tér 3. sz.
Poltzer és Társa pénzszekrények gyára, Gizella-tér 5. ajánlja többször kitüntített pénz- szekrényeit a legolcsóbb árákon.	Seefehlner J. K., m. kir. udv. papir-, rajz- és festő-eszközök kereskedése, IV., váci utca 9. sz. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.	Seidl József, koronaherceg- (ezelőtt uri) utca 18, szives figyelembe ajánlja legjob- ban berendezett raktárát gyar- matárakból, a legkedveltebb cse- megék, bel- és külföldi borok és ásványvizekből.	Neruda Ferdinand, IV., hatvani utca 7. Főraktár gyógyszerárúk, vegyze- rek, illó-olajok és szeszféltre, s a Nestlé-féle gyermektáplálásra.	MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése, nagyban és kicsinyben. Budapest, koronaherceg- (uri) utca 18. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
KILIAN FRIGYES, magy. k. egy. könyvtár, BUDAPEST, IV., váci-utca Dra- sche-ház.	MOSCH ÖZVEGYE, illatszerek és k. szab. glycerinszappan rak- tára. Dorottya-utca 2. sz. (Magyar-király szálloda.)	Ditmar R. lámpák gyári raktára és petroleum-üzlet. Pürdö- és nádor-utca sarkán.	Engl M. A. és fia Budapest, váci utca Mindennemű rez, acél, la- katos-árak, bádogmaill edény és szerszámok raktára.	Berger Sámuel, bálvány-utca 2. Lőgydivat- és készruha-üzlet. Nagy raktár a legújabb ruhasz- vetek, selymekkel, szines és fekete indiai kasmirokból, fekete ternők- és kasmirokból. Kelmé-maradványok minden áron.
RÜFFELLE JÓZSEF és Társa, csokoládé gyári raktára, váci utca.	Rózsay Első rangú kész női ruha-üzlet, Deák-utca 7. Nagy raktár a legújabb burkolókból. Mantillók 12, 15, 20 egész 300 frt. Tűkötök 25, 30 egész 300 frt. Eszközök 8, 9, 10, 15 egész 30 frt. Japánok 8, 10, 15 egész 30 frt.	Lőry J. bank- és váltó-üzlete, hatvani utca 17.	KOLLARITS J. és FIAI, fehérenemű raktára, váci utca 15.	SCHWARZ S. bank- és váltó-üzlete, hatvani-utca 1. (Ferencz-tere házára.)

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és / egész évre 12 frt / egész évre 8 frt / egész évre 6 frt / Kétfoldi előfizetéseket a postallag
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: / félévre ... 6 * / félévre ... 4 * / félévre ... 3 * / meghatározott viteldij is esztelendő.

14-ik szám. 1880. BUDAPEST, ÁPRIL 4. XXVII évfolyam.

STEFANIA BELGA KIRÁLYI HERCEGNŐ.
GÉBUZET FÉNYKÉPE UTÁN.